

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 16, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:736](#) 21-05-2024

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:734](#) 21-05-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:735](#) 21-05-2024

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:737](#) 21-05-2024

Had het hof de redenen moeten opgeven waarom het afweek van het door de verdediging uitdrukkelijk onderbouwde standpunt over de strafoplegging?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:648](#) 21-05-2024

Moet de klager als 'enige' eigenaar van saldo op naam van de klager en de belanghebbende gestelde en/of-rekening worden aangemerkt?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:662](#) 21-05-2024

Vinden de verklaringen van de aangeefster voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

RECHTSPRAAK

Had het hof de redenen moeten opgeven waarom het afweek van het door de verdediging uitdrukkelijk onderbouwde standpunt over de strafoplegging?

Had het hof de redenen moeten opgeven waarom het afweek van het door de verdediging uitdrukkelijk onderbouwde standpunt over de strafoplegging?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de strafoplegging.

In het Nederlandse strafrecht geldt dat de rechter die de zaak behandelt en op basis daarvan over de feiten oordeelt (hierna: de feitenrechter), beschikt over een ruime straftoemingsvrijheid. Dat wil zeggen dat de feitenrechter binnen de grenzen die de wet stelt, vrij is in de keuze van de op te leggen straf – waaronder ook is te verstaan de strafsoort – en in de keuze en de weging van de factoren die hij daarvoor in de concrete zaak van belang acht. De beslissing over de straftoeming wordt in sterke mate bepaald door de omstandigheden van het geval en de persoon van de verdachte. Mede gelet op de veelheid aan factoren die van belang (kunnen) zijn bij de keuze van de strafsoort en het bepalen van de hoogte van de straf kan de feitenrechter daarbij slechts tot op zekere hoogte inzicht verschaffen in en uitleg geven over de afwegingen die ten grondslag liggen aan zijn straftoemingsbeslissing.

In artikel 359 lid 5 en 6 Sv zijn enkele motiveringsvoorschriften neergelegd die de rechter ambtshalve bij de oplegging van een straf in acht moet nemen. Het in artikel 359 lid 2 Sv neergelegde motiveringsvoorschrift heeft daarnaast zelfstandige betekenis. Dit voorschrift brengt met zich dat de rechter zijn beslissing over de strafoplegging nader moet motiveren als die beslissing afwijkt van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt van de verdediging of het openbaar ministerie.

De eerdergenoemde straftoemingsvrijheid stelt de feitenrechter in staat om bij de beslissing

over de oplegging van straf als bedoeld in artikel 350 Sv, te komen tot een strafoplegging die is afgestemd op de ernst van het bewezen verklaarde feit, de persoon van de verdachte en alle overige betrokken belangen. De grote vrijheid die de feitenrechter bij deze beslissing heeft, brengt ook de verantwoordelijkheid van de feitenrechter mee om – met het oog op de begrijpelijkheid en de aanvaardbaarheid van de strafoplegging en mede in reactie op wat ter terechtzitting naar voren is gebracht over de strafoplegging – inzicht te bieden in de beweegredenen die in het concrete geval hebben geleid tot de opgelegde straf. In de feitenrechtspraak bestaat – gelet op diverse initiatieven die daartoe zijn ondernomen – in algemene zin ook ruim aandacht voor het belang van een behoorlijke strafmotivering.

Aan de rechtspraak van de Hoge Raad ligt ten grondslag dat de verantwoordelijkheid voor de inhoud en de motivering van de straftoemeting in het concrete geval in belangrijke mate bij de feitenrechter ligt. De Hoge Raad stelt zich daarom als cassatierechter terughoudend op bij de beantwoording van de vraag of de motivering van de beslissing over de straftoemeting toereikend is.

Waar het gaat om de motiveringsverplichting van de tweede volzin van artikel 359 lid 2 Sv past de hiervoor genoemde terughoudendheid van de Hoge Raad als cassatierechter bij de eisen die in de rechtspraak van de Hoge Raad in het algemeen worden gesteld aan het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt, en de invulling van de responsieplicht van de rechter als hij afwijkt van zo'n standpunt. Van belang hierbij is in het bijzonder het arrest van 11 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU9130. Zo levert een algemeen verzoek tot het matigen van de straf op basis van persoonlijke omstandigheden van de verdachte niet een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt op. Dat geldt ook voor de enkele opsomming van factoren die bij de strafoplegging in de zaak van de verdachte een rol zouden moeten spelen en die zouden moeten leiden tot een bepaalde soort of mate van straf.

Van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt kan wel sprake zijn als het gaat om een betoog waarin beargumenteerd wordt aangevoerd waarom – gelet op de belangen die daarbij voor de verdachte op het spel staan – een bepaalde specifieke omstandigheid of een samenstel van specifieke omstandigheden zou moeten leiden tot een bepaalde soort of mate van straf, of waarom de rechter daarvan juist zou moeten afzien. De rechter moet dan op grond van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv nader motiveren waarom hij tot een van dat standpunt afwijkende beslissing komt. In zo'n geval gaat het bij de controle in cassatie in de kern om niet meer dan de vraag of de feitenrechter ervan blijk heeft gegeven dat acht is geslagen op het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt, en of de feitenrechter, gelet op de strafmotivering als geheel, voldoende inzichtelijk heeft gemaakt waarom de door de verdediging voor zijn standpunt aangevoerde gronden niet opwogen tegen de door het hof genoemde gronden voor de

opgelegde straf. (Vgl. HR 5 juli 2022, ECLI:NL:HR:2022:975.)

Het hof heeft het aangevoerde kennelijk niet opgevat als een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt in de zin van artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is – mede in aanmerking genomen dat door de raadsman niet aan de hand van de relevante voorschriften van het vreemdelingenrecht concreet is geduid tot welke andere gevolgen de oplegging van een vrijheidsbenemende straf voor de asielaanvraag van de verdachte leidt of kan leiden dan de oplegging van een taakstraf – niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:737

Zaaknummer: 22/03659

Rechters: M.J. Borgers, Y. Bururma en M. Kuijer

Advocaten: M.I. L'Ghdas

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Daartoe wordt aangevoerd dat het ernstige vermoeden bestaat dat het hof de aanvrager had vrijgesproken als het bekend zou zijn geweest met:

(i) de bij de aanvraag gevoegde verklaring van [betrokkene 1] van 1 oktober 2023, die inhoudt:

‘Op 8 januari 2018 ging ik samen met mijn zus, haar vriend en dochter op vakantie naar Dubai. We vlogen met Emirates en waren ruim op tijd op de luchthaven van Schiphol. (...) Toen we door de paspoortcontrole waren stond de douane daar om passagiers eruit te pikken. Ze pikte ons eruit en vroegen of we contant geld bij ons hadden. Dat hadden we bij ons dus we antwoordden daar bevestigend op. Echter werd op dat moment, alleen [aanvrager] de vriend van mijn zus meegenomen, aan ons vroegen ze niks meer en we hoefden ook niks te laten zien. (...) De vriend van mijn zus had (...) kennelijk €10000 bij zich (...). Hij kreeg hiervoor een proces verbaal (...). Eenmaal aangekomen in Dubai was de sfeer zeker verpest hierdoor. Mede ook omdat het als onrecht voelde. We konden duidelijk aantonen dat we bij elkaar hoorden, samen als groep hadden ingecheckt en ook samen door de paspoortcontrole gingen. Als ze verder hadden gevraagd of in ieder geval mijn zus en mij hadden gecontroleerd hadden ze gezien dat wij geen contanten bij ons hadden omdat wij dit aan de vriend van mijn zus hadden gegeven. Toen we naar het winkelcentrum gingen om geld te wisselen kwamen we tot overmaat van ramp ook nog erachter dat er wat briefjes vals waren. Hij wisselde een groot bedrag. Ik zag dat hij schrok en bleek werd. Ik vroeg hem wat er aan de hand was en hij

vertelde dat er tussen het geld valse briefjes zaten. Het bleek om een paar briefjes te gaan. (...) Met heel veel moeite heeft de vriend van mijn zus de valse briefjes teruggekregen want deze wilden ze eigenlijk niet meer teruggeven. Eenmaal terug van vakantie heeft de vriend van mijn zus aangifte gedaan voor de valse briefjes.'

(ii) de bij de aanvraag gevoegde verklaring van [betrokkene 2] van 3 november 2023, die inhoudt:

'Hierbij verklaar ik (...) dat [aanvrager] mij de eerste week van januari in 2018 gestrest belde vanuit Dubai, waar hij op dat moment met zijn gezin op vakantie was dat hij misschien meegenomen werd vanwege aangetroffen vals geld bij het wisselkantoor en dat hij mij voorbereidde op het gegeven dat ik misschien de zaak hierdoor alleen moest runnen. Toen het met een sisser was afgelopen belde hij mij daarna om uit te leggen hoe het gegaan was en dat hij ook gewoon aanwezig zou zijn. We zijn toen tot de conclusie gekomen dat tijdens Oud&Nieuw meerdere keren met vals geld betaald is.

Nadat [aanvrager] terug gekomen is van Dubai zijn wij samen de kluis gaan controleren en hebben toen meerdere valse briefjes van 50 eruit gehaald.

Daarna is [aanvrager] aangifte gaan doen bij politie Rotterdam en heeft daar het vals geld ingeleverd.'

(iii) het bij de aanvraag gevoegde bewijs van ontvangst ex artikel 94 Sv dat inhoudt dat de verbalisant op 22 januari 2018 uit handen van de aanvrager twaalf vermoedelijk valse biljetten van € 50 heeft in beslag genomen;

(iv) het bij de aanvraag gevoegde proces-verbaal aangifte van 22 januari 2018;

(v) de bij de aanvraag gevoegde instapkaarten, waaruit blijkt dat [betrokkene 1] deel uitmaakte van het reisgezelschap van de aanvrager.

Met de bij de aanvraag overgelegde verklaringen en stukken beoogt de aanvrager het voor het hof geschetste alternatieve scenario nader te onderbouwen. Dat scenario houdt in dat de aanvrager op 8 januari 2018 op Schiphol niet € 10.000 maar € 9.800 bij zich had, omdat vier biljetten van € 50 vals waren. Het hof heeft dat verweer verworpen. Daarbij heeft het hof allereerst in aanmerking genomen dat de verklaring van de aanvrager, dat hij in Dubai bij een wisselkantoor € 1.000 heeft aangeboden om te wisselen waarna zou zijn gebleken dat vier biljetten van € 50 vals waren, op geen enkele wijze nader is onderbouwd. Daarnaast heeft het hof in aanmerking genomen dat het dossier geen indicatie bevat dat uit de controle op Schiphol, waarbij het geld kennelijk door opsporingsambtenaren is geteld, aanwijzingen naar

voren zijn gekomen dat zich tussen het door de aanvrager meegenomen geld vals geld bevond.

Met betrekking tot het onder (iv) bedoelde proces-verbaal aangifte geldt dat het hof al bekend was met wat daarin door de aanvrager naar voren is gebracht. Dat proces-verbaal maakte namelijk deel uit van het dossier waarover het hof beschikte.

De onder (i) tot en met (iii) en onder (v) bedoelde verklaringen en stukken zijn – elk voor zich en in onderling verband beschouwd – van onvoldoende gewicht om te kunnen gelden als een gegeven in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Daarbij is mede van belang dat, zoals het hof heeft vastgesteld, op Schiphol al een controle heeft plaatsgevonden waarbij het daar aangetroffen geld kennelijk door opsporingsambtenaren is geteld, zonder dat daarbij aanwijzingen naar voren zijn gekomen dat er valse biljetten tussen dat geld zaten. Verder ontbreken bij de aanvraag nadere bewijsstukken dat de aanvrager bij de wisseltransactie in Dubai gebruik heeft gemaakt van de biljetten die hij op Schiphol bij zich had en van de constatering dat daarbij sprake was van een aantal valse biljetten. Er is daarom niet sprake van het ernstige vermoeden dat het hof de aanvrager zou hebben vrijgesproken als het bekend was geweest met wat in de aanvraag is aangevoerd.

De aanvraag is, gelet op wat hiervoor is overwogen, kennelijk ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:734

Zaaknummer: 23/04507

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: M. Berndsén

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

Wenk

Beoordeling van het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in de kern dat de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2A niet overeenkomstig artikel 359 lid 3 eerste volzin Sv is gemotiveerd.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 35 tot en met 65.

Beoordeling van het vierde en het vijfde cassatiemiddel

De cassatiemiddelen komen op tegen de bewezenverklaring van respectievelijk feit 1 en 2A en klagen onder meer over het oordeel van het hof dat de participanten geen economische eigendom hebben verkregen van de levensverzekeringsspolissen en over het oordeel van het hof met betrekking tot – kort gezegd – het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte op de onjuistheid van wat in de geschriften over dat economisch eigendom staat.

Deze klachten kunnen bij gebrek aan belang niet tot cassatie leiden. Immers, ook als de met deze klachten bestreden onderdelen uit de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2A vervallen, worden de aard en de ernst van wat verder is bewezenverklaard niet aangetast. Het is daarom niet nodig de klachten nader te bespreken.

Het vierde cassatiemiddel klaagt daarnaast over het oordeel van het hof dat de verdachte al vanaf 1 januari 2007 van plan was om alle uitkeringen – als de verzekerden op de einddatum van de levensverzekering nog leefden – te betalen uit de inleg van andere participanten en dat de verdachte wist dat de uitlatingen in de geschriften in relatie tot de contraverzekeraar onjuist waren. Dit cassatiemiddel klaagt verder over de motivering van het oordeel van het hof

dat de vermelding dat een juridische evaluatie is verricht door of namens HRM advocaten, vals is.

Deze klachten leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 91 tot en met 95 en 99 tot en met 102.

Beoordeling van het zesde cassatiemiddel

Het zesde cassatiemiddel klaagt dat het bewezenverklaarde medeplegen van het opzettelijk gebruikmaken van valse of vervalste geschriften en oplichting niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Deze klacht leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 137 tot en met 143.

Beoordeling van het zevende cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van door de verdediging naar voren gebrachte uitdrukkelijk onderbouwde standpunten die er in de kern op neerkomen dat bij de verdachte niet vanaf het begin van de ten laste gelegde periode sprake was van opzet op oplichting en/of het gebruikmaken van valse of vervalste geschriften.

Deze klacht leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 146 tot en met 158.

Beoordeling van het negende cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van 72 maanden.

De redactie, mei 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:735

Zaaknummer: 22/00661

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T.B. Trotman

Advocaten: P.T.C. van Kampen

Wetsartikelen: 359 Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Vinden de verklaringen van de aangeefster voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

Vinden de verklaringen van de aangeefster voldoende steun in ander bewijsmateriaal?

Beoordeling van het cassatiemiddel dat namens de verdachte is voorgesteld

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 342 lid 2 Sv de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaringen van één getuige.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2 en 3.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:662

Zaaknummer: 22/02211

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: A.E.M.C. Koudijs

Wetsartikelen: 342 Sv

RECHTSPRAAK

Moet de klager als ‘enige’ eigenaar van saldo op naam van de klager en de belanghebbende gestelde en/of-rekening worden aangemerkt?

Moet de klager als ‘enige’ eigenaar van saldo op naam van de klager en de belanghebbende gestelde en/of-rekening worden aangemerkt?

Het cassatiemiddel klaagt over de ongegrondverklaring door de rechtbank van het klaagschrift tot opheffing van het beslag op het saldo van een bankrekening.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet worden vooropgesteld dat de rechter in een geval waarin op grond van artikel 94a Sv beslag is gelegd en een derde in een beklagprocedure op de voet van artikel 552a Sv om teruggave verzoekt, als maatstaf moet aanleggen of buiten redelijke twijfel staat dat die derde als eigenaar van dat in beslag genomen voorwerp moet worden aangemerkt en daarvan in zijn beslissing blijk moet geven (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.15). Bij de beantwoording van deze vraag zal de rechter niet behoren te treden in de beslechting van burgerrechtelijke eigendoms- en bezitskwesties, maar zal hij daarbij civielrechtelijke aspecten mogen betrekken. Het gaat in de beslagprocedure immers om een (voorlopig) oordeel over de eigendoms- en bezitsrechten ten aanzien van het in het geding zijnde voorwerp (vgl. met betrekking tot een beslag op grond van artikel 94 Sv, HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, r.o. 2.13).

De rechtbank heeft overwogen dat ‘het betoog van de advocaat dat de klager als “enige” eigenaar van het saldo op de op naam van de klager en/of [betrokkene 1] gestelde bankrekening moet worden aangemerkt’, niet kan slagen, ‘gelet op de aard van een en/of-rekening’. Het daarin besloten liggende oordeel dat niet buiten redelijke twijfel is dat de klager als enige rechthebbende op dat banksaldo kan worden aangemerkt, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat op grond van artikel 6:16 BW ieder van de mede-rekeninghouders van een gezamenlijke bankrekening als schuldeiser jegens de bank recht heeft op het gehele saldo van die rekening.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:648

Zaaknummer: 22/02058

Rechters: V. van den Brink, Y. Bururma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.A.J. Verploegh

Wetsartikelen: 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

Bewijsklachten omtrent grootschalige beleggingsfraude rondom overlijdensrisicoverzekeringen.

Wenk

Beoordeling van het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in de kern dat de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2A niet overeenkomstig artikel 359 lid 3 eerste volzin Sv is gemotiveerd.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 27 tot en met 57.

Beoordeling van het vierde en het vijfde cassatiemiddel

De cassatiemiddelen komen op tegen de bewezenverklaring van respectievelijk feit 1 en 2A en klagen onder meer over het oordeel van het hof dat de participanten geen economische eigendom hebben verkregen van de levensverzekeringsspolissen en over het oordeel van het hof met betrekking tot – kort gezegd – het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte op de onjuistheid van wat in de geschriften over dat economisch eigendom staat.

Deze klachten kunnen bij gebrek aan belang niet tot cassatie leiden. Immers, ook als de met deze klachten bestreden onderdelen uit de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2A vervallen, worden de aard en de ernst van wat verder is bewezen verklaard niet aangetast. Het is daarom niet nodig de klachten nader te bespreken.

Het vierde cassatiemiddel klaagt daarnaast over het oordeel van het hof dat de verdachte al vanaf 1 januari 2007 van plan was om alle uitkeringen – als de verzekerden op de einddatum van de levensverzekering nog leefden – te betalen uit de inleg van andere participanten en dat de verdachte wist dat de uitlatingen in de geschriften in relatie tot de contraverzekeraar onjuist waren. Dit cassatiemiddel klaagt verder over de motivering van het oordeel van het hof

dat de vermelding dat een juridische evaluatie is verricht door of namens HRM advocaten, vals is.

Deze klachten leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 83 tot en met 87 en 91 tot en met 94.

Beoordeling van het zesde cassatiemiddel

Het zesde cassatiemiddel klaagt dat het bewezen verklaarde medeplegen van het opzettelijk gebruikmaken van valse of vervalste geschriften en oplichting niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Deze klacht leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 128 tot en met 134.

Beoordeling van het zevende cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van door de verdediging naar voren gebrachte uitdrukkelijk onderbouwde standpunten die er in de kern op neerkomen dat bij de verdachte niet vanaf het begin van de ten laste gelegde periode sprake was van opzet op oplichting en/of het gebruikmaken van valse of vervalste geschriften.

Deze klacht leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 137 tot en met 149.

Beoordeling van het tiende cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van 72 maanden.

De redactie, mei 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:736

Zaaknummer: 22/00660

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T.B. Trotman

Advocaten: W.J. Koops en M. Berndsen

Wetsartikelen: 359 Sv en 6 EVRM